

P R E S S M E D D E L A N D E

Vetenskapshistorikern Naomi Oreskes får Volvos miljöpris för 2025

Pressmeddelande från Volvo Environment Prize Foundation

Harvardprofessorn Naomi Oreskes, en internationellt känd geoforskare och historiker, får Volvos miljöpris 2025. Hon är känd för sitt inflytelserika arbete inom vetenskapshistoria, klimatförändringar och vetenskaplig konsensus, samt är medförfattare till den hyllade boken *Merchants of Doubt* (2010).

Naomi Oreskes är professor i vetenskapshistoria vid Harvard University. Hon började sin karriär som geolog innan hon övergick till forskning inom vetenskapshistoria. Hon var under en period om 15 år professor vid UCLA innan hon 2013 började på Harvard, som har en lång tradition av forskning inom vetenskapshistoria. Harvard grundades 1636 som det första universitetet i de amerikanska kolonierna. Det var under en period som nu kallas den vetenskapliga revolutionen, då Copernicus, Galileo och Kepler utmanade etablerade idéer och banade väg för Newton och andra att lägga grunden för modern vetenskap.

Den vetenskapliga utvecklingens historia sträcker sig över hundratals år och har kännetecknats av snabba framsteg från uppfinningen av det primitiva teleskopet till partikelacceleratorer, vilket lett till rymdresor, modern medicin och databehandling. Men som Oreskes noterar i sina olika verk följer vetenskapliga framsteg inte alltid en kontinuerlig uppåtgående bana.

– Nya upptäckter ifrågasätts alltid; det är så vetenskap fungerar, säger Naomi Oreskes. Och det är genom den processen att ifrågasätta som vi skiljer de goda påståendena från de dåliga, agnarna från vetet och listar ut vad som verkar vara sant om världen.

Oreskes hävdar att vetenskap inte är tillförlitlig på grund av en enda metod, utan för att vetenskapliga påståenden granskas noggrant.

– De flesta tror att vetenskapen är tillförlitlig i kraft av sin metod, säger Oreskes. Men den idén är fel. I verkligheten finns det ingen enskild vetenskaplig metod. Det som gör vetenskapliga påståenden tillförlitliga är processen genom vilken de granskas. Endast de påståenden som klarar denna granskning kan vi säga utgör vetenskaplig kunskap.

I klimatdebatten har Naomi Oreskes varit aktivt engagerad i flera år och navigerat i ett landskap där diskussionerna kan vara intensiva och resultat ofta ifrågasätts. År 2010 var hon medförfattare till boken *Merchants of Doubt*, som drog paralleller mellan klimatförändringsdebatten och tidigare offentliga kontroverser, särskilt tobaksindustrins förnekelse av sambandet mellan rökning och allvarliga sjukdomar. Ett samband som nu är allmänt accepterat.

Oreskes hävdar att motstånd mot idén att mänskliga aktiviteter bidrar till klimatförändringar inte är en fråga om vetenskaplig debatt; diskussionen är avgjord. Det finns en enighet inom forskarsamhället om att människor driver klimatförändringarna.

– Jag menar, om något är bevisat, så är klimatvetenskap bevisad. Vetenskap, som vi känner den, har utövats i ungefär 500 år, vilket gör den till en av de institutioner på jorden som har funnits längst, upprätthållen tack vare att forskare har utvecklat metoder som tenderar att ge tillförlitliga svar i de flesta fall.”

Hon ser inget större behov av ytterligare forskning för att bekräfta att mänskliga utsläpp orsakar klimatförändringar, men betonar behovet av mer social forskning inriktad på anpassning till ett ändrat klimat.

– Det tragiska är att vi kunde ha undvikit det här problemet, om vi tagit itu med det för 30 år sedan, när forskare först varnade: 'Hör på, var uppmärksamma.' Nu är det för sent. Vi står inför en framtid centrerad kring anpassning och skapande av resiliens.

Trots inslag av förnekelse kring klimatförändringar uppfattar Naomi Oreskes inte en minskning av allmänhetens förtroende för vetenskapen.

– Opinionsundersökningar visar att förtroendet för vetenskap fortfarande är ganska starkt i de flesta delar av världen. Omkring 60 till 80 % av de tillfrågade uttrycker en måttlig till hög nivå av förtroende för vetenskapen, vilket är uppmuntrande”, tillägger hon.

Juryn för Volvos miljöpris konstaterade i sin motivering till 2025 års pris: ”Naomi Oreskes står som en ledande figur inom samtida vetenskapshistoria och -filosofi och formar vår förståelse av hur vetenskaplig kunskap kollektivt konstrueras och tar itu med utmaningarna med felaktig information i den offentliga diskursen.”

31 oktober 2025

Volvo Group Environment Prize

Sedan det första priset för 36 år sedan har Volvo Environment Prize blivit ett av vetenskapsvärldens mest respekterade miljöpriser. Priset kommer att firas den 11 december 2025 i Stockholm med en prisceremoni och ett seminarium.

För mer information om 2025 års pristagare och priset, gå till www.environment-prize.com

V O L V O

*Journalister som vill ha ytterligare information, vänligen kontakta:
Claes Eliasson, Volvokoncernens presschef
076 553 72 29
press@volvo.com*

**För mer information, gå till [volvogroup.se](https://www.volvogroup.se)
För löpande uppdateringar, följ oss på LinkedIn**

Volvokoncernen bidrar till ett ökat välbefinnande genom att erbjuda transport- och infrastrukturlösningar som lastbilar, bussar, anläggningsmaskiner och motorer för marina och industriella applikationer samt finansiering och tjänster som ökar kundernas drifttid och produktivitet. Volvo grundades 1927 och är i dag drivande i utvecklingen av framtidens hållbara transport- och infrastrukturlösningar. Volvokoncernen har sitt huvudkontor i Göteborg, har fler än 100,000 medarbetare och kunder på närmare 180 marknader. 2024 uppgick nettoförsäljningen till cirka 527 miljarder kronor. Volvoaktien är noterad på Nasdaq Stockholm.